

**PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA Z JĘZYKA POLSKIEGO
W ZESPOLE SZKOLNO - PRZEDSZKOLNYM NR 11
W KATOWICACH (SZKOŁA PODSTAWOWA NR 38)**

Zasady przedmiotowego systemu oceniania

1. Na lekcjach języka polskiego ocenie podlegają: sprawdziany, kartkówki, odpowiedzi ustne, aktywność, praca na lekcji, recytacja, dyktando, zadania dodatkowe.
2. Każda ocena opatrzona jest komentarzem ustnym lub pisemnym. Komentarz zawiera informacje dotyczące tego, czego się uczeń nauczył i wskazówki, jak może podnieść i doskonalić swoje umiejętności polonistyczne.
3. Prace klasowe i testy zapowiadane są z tygodniowym wyprzedzeniem.
4. Prace klasowe wraz z testami przechowywane są w teczkach uczniowskich.
5. Przeczytanie lektury lub tekstu zamieszczonego w podręczniku jest obowiązkowe.
6. Tytuły lektur i przewidywane terminy omawiania podawane są uczniom na początku roku szkolnego.
7. Przed omawianiem lektury uczniowie mogą pisać test sprawdzający zakres znajomości treści.
8. Uczeń ma prawo dwa razy w semestrze zgłosić nieprzygotowanie do zajęć bez żadnych sankcji.
9. Mimo wykorzystanych szans w pierwszym dniu po nieobecności spowodowanej chorobą lub przypadkiem losowym uczeń nie ponosi żadnych sankcji z tytułu nieprzygotowania do zajęć.

Zasady poprawiania ocen częściowych

1. Uczeń może poprawić każdą ocenę, jeżeli w terminie nieprzekraczającym 2 tygodni przygotowuje się do napisania pracy i zgłosi chęć poprawy nauczycielowi. Nauczyciel ustali dzień i godzinę dodatkowego, pozalekcyjnego spotkania. Po upływie dwóch tygodni możliwość taka wygasa. Poprawa będzie obejmowała przede wszystkim te zagadnienia, których uczeń poprzednio nie opanował.
2. Ocena z poprawy jest wpisywana do dziennika, nawet jeśli jest niższa niż ocena ze sprawdzianu/ kartkówki.

Zasady sprawdzania i oceniania osiągnięć ucznia w przypadku jego dłuższej nieobecności

Uczeń, który z uzasadnionych powodów nie był obecny w szkole przez dłuższy czas, ustala z nauczycielem termin (nie dłuższy niż miesiąc) uzupełnienia zaległości, przedstawienia prac pisemnych i napisania sprawdzianów.

Sposoby dokumentowania osiągnięć uczniów

Wszystkie prace klasowe znajdują się w teczce przedmiotowej klasy.

Wymagania i zasady oceniania uczniów o szczególnych wymaganiach edukacyjnych
Wymagania i kryteria oceniania z języka polskiego zawierają dostosowania
przewidziane dla uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych.

Uczniowie o stwierdzonych dysfunkcjach nie będą oceniani pod względem poprawności ortograficznej i graficznej we wskazanych przez specjalistów zakresach, jednakże warunkiem takiego postępowania nauczyciela jest samodzielna praca ucznia w domu i przedstawianie na badaniach kontrolnych w poradni dowodów w postaci wypełnionych zeszytów ćwiczeń. Zasady te nie dotyczą sytuacji, w których znajomość określonych zasad pisowni wynika z ćwiczonych i sprawdzanych na bieżąco umiejętności.

Uczniowie o szczególnych potrzebach edukacyjnych mogą korzystać również z innych dostosowań wynikających ze specyfiki ich dysfunkcji, a mianowicie:

- dzielenie materiału na sprawdzian na mniejsze partie,
- częstsze odpytywanie z małych partii materiału,
- zwiększenie ilości powtórzeń,
- zmniejszenie liczby przykładów do wykonania,
- wydłużenie czasu pracy na sprawdzianach,
- wydłużenie czasu koniecznego na wykonanie zadania domowego,
- umożliwienie korzystania z książki mówionej,
- omawianie tekstów we fragmentach, a nie w całości,

Uczniowie, którzy wykazują szczególne uzdolnienia, będą dodatkowo oceniani za udział w konkursach wewnątrzszkolnych i zewnętrznych. Zostaną również ocenieni za wykonanie zadań dodatkowych.

Szczegółowe dostosowania dla konkretnych uczniów są zawarte w Kartach Indywidualnych Potrzeb Ucznia oraz Indywidualnych Programach Edukacyjno - Terapeutycznych.

Waga poszczególnych ocen cząstkowych i ich wpływ na ocenę klasyfikacyjną

W ocenianiu stosuje się system wagowy. Poszczególnym ocenom przypisane są wagi w następujących kategoriach:

1. sprawdzian, wypracowanie klasowe - 4
2. kartkówka - 2 - 3 (w zależności od partii materiału)
3. dyktando - 2
4. odpowiedź ustna - 3
5. zadanie dodatkowe - 1 - 3
6. samodzielna praca na lekcji - 1
7. konkurs przedmiotowy ogólnopolski, międzynarodowy (miejsce 1-3) - 3
8. konkurs miejski, rejonowy, wojewódzki (miejsce 1-3) - 2
9. konkurs szkolny i międzyszkolny (miejsce 1-3) - 1
10. aktywność - 1
11. recytacja - 2
12. inne - 1

Uczeń otrzymuje ocenę śródroczną/roczną według poniższej skali:

- 5,51 - 6,0 - celujący
- 4,75 - 5,5 - bardzo dobry
- 3,75 - 4,74 - dobry
- 2,75 - 3,74 - dostateczny

1,75 - 2,74 - dopuszczający
0 - 1,74 - niedostateczny

***Zasady udostępniania do wglądu uczniom i ich rodzicom (opiekunom prawnym)
sprawdzonych i ocenionych pisemnych prac kontrolnych***

W trakcie poprawy każdej pracy klasowej uczeń otrzymuje swój sprawdzian do wglądu. Rodzice mogą przejrzeć prace dziecka podczas spotkania z nauczycielem przedmiotu w trakcie zebrań lub w czasie indywidualnej konsultacji.

Kompetencje polonistyczne podlegające ocenie

1. Słuchanie i mówienie.
2. Czytanie tekstów literackich i innych tekstów kultury.
3. Tworzenie własnego tekstu.
4. Praktyczne posługiwanie się wiedzą z nauki o języku.
5. Poprawność ortograficzna i interpunkcyjna.

Kryteria wymagań na poszczególne oceny

Kryteria znajdują się w załączniku.

Kryteria oceny wypowiedzi ustnych

Wypowiedzi ustne oceniane są według kryteriów:

- Zgodność z tematem i stopień rozwinięcia.
- Kompozycja (spójna, poprawnie zbudowana wypowiedź).
- Poprawność językowa (bogate słownictwo, związki frazeologiczne, synonimy, poprawne formy gramatyczne, właściwe akcentowanie).
- Tempo mówienia (wypowiedź płynna, odpowiednia intonacja).

Prace pisemne

1. Dłuższe formy wypowiedzi - 20 pkt (np. list, rozprawka, opowiadanie, charakterystyka)

a) realizacja tematu wypowiedzi

2 pkt	Forma wypowiedzi zgodna z formą wskazaną w poleceniu. Wszystkie pozostałe elementy polecenia uwzględnione. Wypowiedź w całości dotyczy problemu wskazanego w poleceniu.
1 pkt	Forma wypowiedzi zgodna z formą wskazaną w poleceniu. Nieuwzględniony jeden element polecenia (inny niż forma). ORAZ/LUB W pracy występują fragmenty nie dotyczące problemu wskazanego w poleceniu.
0 pkt	Forma wypowiedzi niezgodna z formą wskazaną w poleceniu. ALBO Nieuwzględnione co najmniej dwa elementy polecenia (inne niż forma).

Uwaga: jeżeli za wypowiedź przyznano 0 pkt w kryterium *Realizacja tematu wypowiedzi*, we wszystkich pozostałych kryteriach przyznaje się 0 pkt.

b) elementy twórcze/elementy retoryczne

	<i>Elementy twórcze</i>	<i>Elementy retoryczne</i>
	Wypowiedź o charakterze twórczym (np. opowiadanie)	Wypowiedź o charakterze argumentacyjnym (np. rozprawka)
	Oceniając wypowiedź ucznia w tym kryterium, nauczyciel będzie rozważał m.in., czy: narracja w opowiadaniu jest konsekwentnie prowadzona wydarzenia są logicznie ułożone fabuła jest urozmaicona, np. czy zawiera elementy typowe dla opowiadania, takie jak zwroty akcji, dialog, puenta lektura wskazana w poleceniu została wykorzystana pobieżnie, czy w sposób ciekawy i twórczy.	Oceniając wypowiedź ucznia w tym kryterium, nauczyciel będzie rozważał m.in., czy: argumentacja w pracy jest wnikliwa argumenty są poparte właściwymi przykładami argumenty są przedstawione w sposób uporządkowany, np. są przedstawione od najbardziej do najmniej ważnego albo są zapisane w porządku argument – kontrargument.
5 pkt	Funkcjonalna narracja. Logiczny układ zdarzeń. Urozmaicona fabuła, w tym funkcjonalne wykorzystanie co najmniej 6 spośród następujących elementów: opis, charakterystyka bohatera, czas akcji, miejsce akcji, zwrot akcji, puenta, punkt kulminacyjny, dialog, monolog, retrospekcja. Twórcze wykorzystanie treści lektury.	Pogłębiona argumentacja. Argumenty odwołujące się np. do faktów, logiki, emocji, zilustrowane odpowiednimi przykładami ORAZ/LUB wykorzystanie przykładów w funkcji argumentacyjnej. Argumenty/przykłady uporządkowane, np. zhierarchizowane.
4 pkt	Praca spełnia wszystkie wymagania na 3 pkt i niektóre na 5 pkt.	Praca spełnia wszystkie wymagania na 3 pkt i niektóre na 5 pkt.
3 pkt	Funkcjonalna narracja. Logiczny układ zdarzeń. Prosta fabuła, w tym funkcjonalne wykorzystanie co najmniej 4 spośród następujących elementów: opis, charakterystyka bohatera, czas akcji,	Powierzchniowa argumentacja; w wypowiedzi brak wnikliwości. Niektóre argumenty zilustrowane odpowiednimi przykładami ORAZ/LUB wykorzystanie przykładów w funkcji argumentacyjnej.

	miejsce akcji, zwrot akcji, puenta, punkt kulminacyjny, dialog, monolog, retrospekcja.	Argumenty/przykłady częściowo uporządkowane.
2 pkt	Praca spełnia wszystkie wymagania na 1 pkt i niektóre na 3 pkt.	Praca spełnia wszystkie wymagania na 1 pkt i niektóre na 3 pkt.
1 pkt	Narracja częściowo funkcjonalna. Dopuszczalne usterki w logicznym układzie zdarzeń. Prosta fabuła.	Podjęta próba argumentowania. Ograniczenie do wyliczenia powierzchownie omówionych przykładów, powiązanych z problemem określonym w temacie.
0 pkt	Praca nie spełnia co najmniej jednego wymagania określonego na 1 pkt.	Praca nie spełnia co najmniej jednego wymagania określonego na 1 pkt.

c) kompetencje literackie i kulturowe

2 pkt	Funkcjonalne wykorzystanie znajomości lektury obowiązkowej wskazanej w poleceniu (oraz innego tekstu literackiego lub tekstu kultury, jeżeli polecenie tego wymaga). Poprawność rzeczowa.
1 pkt	Funkcjonalne wykorzystanie znajomości lektury obowiązkowej wskazanej w poleceniu (oraz częściowo funkcjonalne wykorzystanie innego tekstu literackiego lub tekstu kultury, jeżeli polecenie tego wymaga). ALBO Częściowo funkcjonalne wykorzystanie znajomości lektury obowiązkowej wskazanej w poleceniu (oraz funkcjonalne wykorzystanie innego tekstu literackiego lub tekstu kultury, jeżeli polecenie tego wymaga). ALBO Częściowo funkcjonalne wykorzystanie znajomości lektury obowiązkowej wskazanej w poleceniu (oraz częściowo funkcjonalne wykorzystanie innego tekstu literackiego lub tekstu kultury, jeżeli polecenie tego wymaga). Dopuszczalne 1–2 błędy rzeczowe.
0 pkt	Praca nie spełnia co najmniej jednego wymagania określonego na 1 pkt.

d) kompozycja tekstu

2 pkt	Kompozycja zgodna z formą wypowiedzi. Graficznie wyodrębnione akapity. Dopuszczalna 1 usterka w zakresie spójności ALBO logiki wypowiedzi, ALBO podziału wypowiedzi na funkcjonalne akapity.
1 pkt	Kompozycja zgodna z formą wypowiedzi. Graficznie wyodrębnione akapity. Dopuszczalne łącznie 2–3 usterki w zakresie spójności ORAZ/ALBO logiki wypowiedzi.
0 pkt	Praca nie spełnia co najmniej jednego wymagania określonego na 1 pkt.

e) styl

2 pkt	Odpowiedni do treści i formy wypowiedzi. Jednolity.
1 pkt	Sporadyczne usterki w odpowiedniości ORAZ/LUB jednolitości stylu.
0 pkt	Praca nie spełnia wymagań określonych na 1 pkt.

f) język

Poprawność środków Zakres środków	Nie więcej niż 2 błędy językowe	3-4 błędy językowe	5-6 błędów językowych	7-9 błędów językowych	10 lub więcej błędów językowych
Szeroki zakres środków językowych, tzn. - zróżnicowana składnia, - zróżnicowana leksyka, w tym np. bogata frazeologia, precyzyjne słownictwo, umożliwiające pełną i swobodną realizację tematu.	4 pkt	3 pkt	2 pkt	1 pkt	0 pkt
Zadowalający zakres środków językowych, tzn. składnia i leksyka stosowne/odpowiednie do realizacji tematu.	3 pkt	2 pkt	1 pkt	0 pkt	0 pkt
Wąski zakres środków językowych, tzn. składnia i leksyka proste/ograniczone, utrudniające realizację tematu.	2 pkt	1 pkt	0 pkt	0 pkt	0 pkt

g) ortografia

2 pkt	Nie więcej niż 1 błąd ortograficzny.
1 pkt	2–3 błędy ortograficzne.
0 pkt	4 lub więcej błędów ortograficznych.

h) interpunkcja

1 pkt	Nie więcej niż 5 błędów interpunkcyjnych.
0 pkt	6 lub więcej błędów interpunkcyjnych.

- Jeżeli wypowiedź w całości jest nie na temat, nauczyciel oceni ją na 0 pkt.
- Jeżeli w wypowiedzi uczeń w ogóle nie odwołał się do treści lektury obowiązkowej wskazanej w poleceniu, za całą wypowiedź nauczyciel przyzna 0 pkt.
- Jeżeli wypowiedź nie zawiera w ogóle rozwinięcia (np. uczeń napisał tylko wstęp), nauczyciel przyzna 0 pkt w każdym kryterium.

- Jeżeli wypowiedź nie spełnia wymogu objętości, jest oceniana wyłącznie w kryteriach: *realizacji tematu wypowiedzi, elementów twórczych/ elementów retorycznych oraz kompetencji literackich i kulturowych*. W pozostałych kryteriach nauczyciel przyzna 0 punktów.
- Jeżeli wypowiedź jest napisana niesamodzielnie, np. zawiera fragmenty odtworzone z podręcznika lub z innego źródła, w tym internetowego, lub jest przepisana od innego ucznia, wówczas za całą pracę uczeń otrzymuje 0 pkt.

Ocenianie:

20 – celujący

18-19 – bardzo dobry

15-17 – dobry

10-14 – dostateczny

7-9 – dopuszczający

pon.7 - niedostateczny

2. Krótsze formy wypowiedzi - 3 pkt (np. zaproszenie, ogłoszenie, życzenia, dedykacja, podziękowania)

2 punkty	treść zgodna z poleceniem uwzględniająca wszystkie charakterystyczne dla danej formy wypowiedzi elementy składowe
1 punkt	treść zgodna z poleceniem, częściowo uwzględniająca charakterystyczne dla danej formy wypowiedzi elementy składowe
0 punktów	treść niezgodna z poleceniem ALBO treść zgodna z poleceniem, ale uwzględnione zostały fragmentarycznie elementy składowe danej formy wypowiedzi

Poprawność językowa, ortograficzna i interpunkcyjna:

1 punkt – łącznie nie więcej niż dwa błędy (językowe, ortograficzne, interpunkcyjne).

0 punktów – łącznie trzy lub więcej błędów (językowych, ortograficznych, interpunkcyjnych).

Przedmiotowy System Oceniania został oparty na zapisach Wewnątrzszkolnego Oceniania zawartych w Statucie Szkoły, który reguluje wszelkie kwestie nieujęte w PSO.